

Stichting Fairtrade Gemeente Nederland

Jaarverslag 2022

**FAIRTRADE
GEMEENTE**

Aalsmeer, Achtkarspelen, Apeldoorn, Arnhem, Beekdaelen, Bergen NH, Bernheze, Bodegraven, Borne, Boxtel, Bunnik, Culemborg, Dantumadiel, De Bilt, De Fryske Marren, Delft, Den Haag, Doetinchem, Drechterland, Dronten, Eindhoven, Gooise Meren, Gouda, Groningen, Harlingen, Heerde, Heerenveen, Heerlen, Hellendoorn, Helmond, Hilversum, Hof van Twente, Houten, IJsselstein, Krimpenerwaard, Leeuwarden, Lelystad, Leusden, Meierijstad, Meppel, Midden Drenthe, Nijmegen, Noardeast-Fryslan, Noordoostpolder, Noordwijk, Ooststellingwerf, Opsterland, Oss, Raalte, Rhenen, Ridderkerk, Rotterdam, Schiermonnikoog, Sint-Michielsgestel, Smallingerland, Stichtse Vecht, Sudwest-Fryslân, Teylingen, Tiel, Tilburg, Tytsjerksteradiel, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Venlo, Venray, Voorschoten, Waadhoeke, Waalwijk, Waddinxveen, Wassenaar, Westerveld, Westland, Weststellingwerf, Wijchen, Woudenberg, Zeist, Zevenaar en Zutphen.

Beste Fairtraders,

In 2022 namen we eindelijk afscheid van de coronamaatregelen en werden er weer volop activiteiten en ontmoetingen georganiseerd. De hoogtepunten van het jaar waren de Fairtrade weken, die door de lokale vrijwilligers met beide handen aangegrepen werden om aandacht te vragen voor eerlijke handel. In het voorjaar gingen de Fairtrade Gemeenten op tournee met een sociaal experiment: wat is fair? Met behulp van een weegschaal konden deelnemers uitvinden of zij bijdragen aan een eerlijker wereld, en of hun meningen en acties met elkaar in overeenstemming zijn. Dat leverde mooie gesprekken op. Extra bijzonder was dat dit sociale experiment door Fairtrade India is ontwikkeld en door ons is aangepast aan de Nederlandse context. Een mooi voorbeeld van de gelijkwaardige samenwerking waar we ons hard voor maken.

De Fairtrade week in het najaar legde de nadruk op het verband tussen Fairtrade en klimaat. Boeren in ontwikkelingslanden hebben onevenredig veel last van de gevolgen van de klimaatverandering. Door de eerlijke prijs en de premie die Fairtrade boeren ontvangen kunnen zij zich voorbereiden op deze gevolgen en kunnen ze maatregelen nemen om zo klimaatvriendelijk mogelijk te verbouwen; een win-win situatie dus. De actie in deze week bestond uit een wedstrijd voor een ontwerp van een Tony Chocolonely wikkel waarop de relatie tussen Fairtrade en klimaat uitgebeeld werd. Via bibliotheken, wereldwinkels en basisscholen werd hier door veel kinderen aan meegedaan.

Tijdens goedbezochte en feestelijke bijeenkomsten hebben we Fairtrade titels uitgereikt aan de gemeenten Waalwijk en Zevenaar, en aan het ROC Summa College in Noord-Brabant. Daarmee stond de teller eind 2022 op 78 Fairtrade Gemeenten, waarmee ruim een derde van de Nederlanders in een Fairtrade gemeente woont. Dagelijks kiezen bijna 4.000 aangesloten gemeentehuizen, bedrijven en organisaties voor eerlijke producten. Dankzij alle betrokkenen is er in 2022 9,3 miljoen euro aan Fairtrade premie betaald, een extra bedrag dat de boeren ontvangen bovenop de Fairtrade minimumprijs. Zij mogen zelf beslissen hoe ze deze premie inzetten voor de gemeenschap.

Al deze mooie resultaten zouden niet bereikt zijn zonder de honderden vrijwilligers die zich belangeloos hebben ingezet voor een eerlijker wereld, op lokaal, regionaal en nationaal niveau. We zijn heel blij dat we in 2022 het bestuur hebben kunnen versterken met een extra bestuurslid en dat er een nieuwe betrokken adviseur is voor de regio zuid. We zijn nog op zoek naar iemand voor de regio noord.

De vernieuwing van de website is afgerond en er is een nieuwe huisstijlgids gemaakt. De coronapandemie heeft ons de voordelen laten zien van online werken. Een van de activiteiten waar we destijds mee begonnen en die we trouw blijven uitvoeren zijn de Fair Topics. Om de paar weken worden deze door het landelijk bureau georganiseerd en zo ontmoeten tientallen vrijwilligers elkaar online en laten zich inspireren over allerlei Fairtrade gerelateerde onderwerpen. We kijken uit naar nog veel meer inspirerende online en offline ontmoetingen, waarin we samen werken aan een wereld waarin iedereen kan werken onder fatsoenlijke omstandigheden en tegen een eerlijk loon.

Karen Kammeraat

Voorzitter Stichting Fairtrade Gemeente Nederland

Inhoudsopgave

1) FAIRTRADE GEMEENTE CAMPAGNE

Community en achterban 06

Fairtrade Weken 07

- Wat is fair? 07
- Tony's Ontwerpwedstrijd 09

Overzicht titels 12

- Overzicht 2022 12
- Titeluitreikingen 2022 14
- 78 Fairtrade Gemeenten 15
- Regio Noord, West, Midden en Zuid 16
- Fairtrade Gemeente criteria 20
- Overzicht lokale deelnemers 21

Bijeenkomsten 23

- Landelijke bijeenkomst 23
- Regiobijeenkomsten 23
- Fair Topics 23
- Internationale conferentie 24

Activiteiten en projecten 24

- Gemeenteraadsverkiezingen 2022 24
- Vernieuwde huisstijl 25
- Opiniestuk in Trouw 25
- Vrijwilligersbeleid Kautar 25

2022 in het kort 26

2) Financieel jaarverslag 28

Balans 2022 en toelichting 28

Winst- en verliesrekening 2022 en toelichting 30

Korte algemene toelichting financiën 2022 32

Vooruitblik 2023-2027 33

Meerjarenbegroting 2023 – 2027 34

3) Organisatie en personeel 36

Organisatie Stichting Fairtrade Gemeente Nederland 36

Partners en netwerken 36

Personeel 37

Colofon 39

Fairtrade katoen wordt geteeld door 20 coöperaties met in totaal 40.033 boeren. De meeste Fairtrade katoen, bijna 70%, komt uit India. 75% Van de katoen is ook biologisch gecertificeerd. Voor Fairtrade katoen dat werd verkocht op de Nederlandse markt in 2022 ontvingen katoepcoöperaties € 89.000 aan Fairtrade premie.

1) Fairtrade Gemeente campagne

Community en achterban

Het succes van de Fairtrade Gemeente campagne is te danken aan de grote betrokken achterban van meer dan 400 vrijwilligers. Fairtraders zetten zich belangeloos in voor een eerlijke wereld en zijn zich ervan bewust dat Fairtrade het verschil maakt voor miljoenen producenten aan het begin van onze voedsel- en productieketen. In elke Fairtrade Gemeente (in wording) is een kernteam actief om binnen de gemeentegrenzen aandacht te vragen voor het thema eerlijke handel en daarvoor bewustwording te creëren. Kernteams bestaan uit betrokken inwoners, vertegenwoordigers van gemeenten, fairtrade ambassadeurs en deelnemers als een wereldwinkeliers, horecaondernemers, supermarktmanagers of ZZP-ers, met duurzaamheid en/of Fairtrade als aandachtspunt.

Fairtrade Gemeenten hebben de ambitie om meer jongeren te betrekken bij het thema Eerlijke Handel en de Fairtrade Gemeente campagne. Steeds meer wordt het onderwijs, zowel basis-, middelbaar en hoger beroepsonderwijs betrokken bij de campagne en worden er samenwerkingen en Fairtrade titels uitgereikt. Wij hopen dat dit in de nabije toekomst resulteert in een grotere betrokkenheid van jongeren en jongvolwassenen. Dat is ook nodig. Het aantal vrijwilligers neemt af en het is tijd voor de jongere generatie om het stokje over te nemen. Betrekken van meer jongeren bij de campagne én het vrijwilligersbeleid zijn dan ook belangrijke pijlers voor de komende periode.

FAIRTRADE WEEK
7 t/m 15 mei 2022

THEMA:
**EERLIJKE PRIJS, LEEFBAAR
LOON VOOR IEDEREEN!!**

Denkt u ook aan:

Sociale kosten

- Kinderarbeid
- Onvoldoende inkomen
- Discriminatie
- Gezondheid

Milieukosten

- Klimaat
- Landgebruik
- Vervuiling van bodem, lucht en water

Fairtrade staat voor eerlijke handel en een eerlijke prijs. Wereldwijd dus ook in onze gemeente.

WAT IS ER AAN DE HAND MET UW
BOODSCHAPPEMANT?

FAIRTRADEGEMEENTEN.NL

DE VOEDSELBANK HEEFT MAAR LIEFST 26 KRATTEN MET FAIRTRADE PRODUCTEN MOGEN ONTVANGEN. EEN PRACHTIG RESULTAAT DAT ZELFS IETS HOGER WAS DAN DE OPBRENGST VAN VORIG JAAR BIJ PLUS.

Fairtrade Weken

De twee Fairtrade Weken zijn dé momenten van het jaar voor de kernteams in Fairtrade Gemeenten om activiteiten te organiseren en aandacht te vragen voor eerlijke handel om zo meer bewustwording te creëren bij inwoners en ondernemers. Elke Fairtrade Week heeft een landelijk thema met een activiteit.

Fairtrade Week voorjaar 7 tot en met 5 mei 2022

Thema leefbaar loon | leefbaar inkomen
Sociaal experiment Wat is Fair?

Deze editie was er een sociaal experiment “Wat is Fair?”; een (online) quiz om jouw duurzame kennis te testen.

Onze dagelijkse keuzes zijn onwijs belangrijk en hebben invloed op wereldniveau. Neem je de auto of de trein? Kies je voor koffie met een keurmerk of zonder? Ga je voor de goedkoopste banaan of kies je voor de eerlijkste banaan? Koop je nieuwe kleding of tweedehands? Het klinkt allemaal zo vanzelfsprekend, toch beseffen we niet dat onze dagelijkse keuzes een systeem in stand houden of juist veranderen. Het huidige systeem is namelijk oneerlijk, want als je heel eerlijk bent, het is niet meer houdbaar. Klimaatverandering, uitbuiting van boeren en werknemers, de groeiende kloof tussen arm en rijk, water-, en bodemverontreiniging, en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Dit moet veranderen! Met ons online sociaal experiment kon iedereen testen hoe duurzaam zij al bezig zijn. Negen simpele vragen, maar de antwoorden waren niet altijd zo simpel als de vragen.

Ter ondersteuning van het sociaal experiment werden twee houten weegschalen gemaakt voor de uitleen. Het landelijk campagnebureau ging op tour met de weegschalen en het sociaal experiment langs middelbare scholen in Leeuwarden en Wijchen. Leuke discussies met jongeren over duurzaamheid, fairtrade en leefbaar loon en aandacht voor Global

Goal 8: fatsoenlijk werk voor iedereen.

Een leefbaar loon / inkomen is een mensenrecht. De prijs die wij betalen, bepaalt het leven van de maker. Fairtrade staat voor eerlijke handel. Rechtvaardige prijzen voor boeren in ontwikkelingslanden zijn voor iedereen van belang. Fairtrade werkt toe naar een leefbaar loon en een leefbaar inkomen voor producenten. Mensen die in hun eigen land een leven in welzijn kunnen opbouwen zijn niet langer van hulp afhankelijk en hoeven hun geluk niet elders te zoeken. Boeren die een fatsoenlijke prijs ontvangen kunnen zich klimaatvriendelijke landbouw veroorloven. Zonder een stabiel inkomen kunnen boeren niet investeren in hun onderneming, de toekomst van hun kinderen of in de community.

Fairtrade Gemeenten konden het sociaal experiment uitvoeren met een ontwikkelde vragenwaaier, boekenlegger en groene en rode blokjes. Aalsmeer, Apeldoorn, Barendrecht, Borne, De Bilt, Delft, Doetinchem, Gouda, Heerde, Hellendoorn, Hof van Twente, Houten, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Langedijk, Leeuwarden, Leusden, Meppel, Nijmegen, Oss, Purmerend, Raalte, Smalingerland, Teylingen, Utrechtse Heuvelrug, Wassenaar, Wijchen en Zeist hebben het sociaal experiment in hun gemeente en/of wereldwinkel uitgerold.

Bij deze actie konden ook dus onze partners van de Wereldwinkels aansluiten en hebben we gezamenlijk een ontwerp voor boekenleggers gemaakt. Fairtrade Gemeente Houten ontwikkelde een set met vragen speciaal voor het basisonderwijs. Naast het sociaal experiment ook leuke andere inspirerende activiteiten:

- Aalsmeer deelde Fairtrade rozen uit aan het winkelend publiek.
- In Houten vierden ze 30 jaar Wereldwinkel met een filmavond in het theater met de documentaire film Bigger than us.

- De vijf Fairtrade Gemeenten in het Groene Hart (Gouda, Krimpenerwaard, Bodegraven, Waddinxveen en Zuiplas) organiseerden een succesvol symposium voor 78 deelnemers met een bijdrage van onze voorzitter Karen Kammeraat en Karen Bouwsma van Fairtrade Nederland.

Tijdens deze Fairtrade Week hebben zich vier nieuwe vrijwilligers gemeld. Zij zijn in contact gebracht met de lokale kernteams. Al met al een succesvolle Fairtrade Week.

What is Fair?

Keuzes maken is niet altijd even makkelijk. Zeker als de keuze bepalend is voor jezelf óf voor de wereld. Welke afweging maak jij?

Test je duurzame kennis!

10 Simpele vragen maar zijn de antwoorden wel zo eenvoudig?

Kom ook in actie!

Sluit je aan bij onze burgerbeweging en kies vaker voor een Fairtrade product en draag zo een steentje bij aan een eerlijke wereld.

www.fairtradegemeenten.nl

Fairtrade Week najaar 29 okt tot en met 6 nov 2022

Thema Fairtrade & klimaat
Ontwerp je eigen Tony's wikkel!

Om de Fairtrade Week in november te vieren organiseerden Fairtrade Gemeenten een ontwerpwedstrijd: Ontwerp je eigen Tony's wikkel. Iedereen kon meedoen met deze actie van jong tot oud. Hier ook weer veel samengewerkt met het onderwijs. Hele klassen en zelfs scholen hebben meegedaan met de ontwerpwedstrijd. Het thema van de tekening: Fairtrade & klimaat. De prijs: een eerlijke chocoladereep met jouw eigen wikkelontwerp. In totaal zijn er meer dan 10.000 tekenbladen in het land verspreid. Supermooi resultaat. In sommige Fairtrade Gemeenten werden soms honderden ontwerpen ingeleverd. Een belangrijke taak voor de lokale jury om de mooiste ontwerpen uit alle inzendingen te kiezen.

Met de ontwerpwedstrijd vroegen wij aandacht voor klimaatverandering en de impact voor kleinschalige boeren en hun werknemers. Het klimaat verandert doordat de temperatuur op aarde stijgt. Vooral kleinschalige boeren in Azië, Latijns-Amerika en Afrika worden hard getroffen. Oogsten worden aangetast door hevige regenval of extreme droogte. Om dit tegen te gaan gebruiken Fairtrade boeren de Fairtrade premie om te investeren in bijvoorbeeld schaduwbomen, koken op biogas en het verbouwen van verschillende gewassen (biodiversiteit).

Fairtrade Gooise Meren waren de inspiratie voor deze actie. De kernteams en Wereldwinkels in de volgende gemeenten deden mee met onze wedstrijd 'Ontwerp je eigen Tony's':

Achtkarspelen, Albrandswaard, Altena, Apeldoorn, Barendrecht, Beekdaelen, Borne, De Bilt, De Fryske Marren, Dordrecht, Gouda, Hilversum, Hof van Twente, Krimpenerwaard, Langedijk, Maarssen, Meppel, Meierijstad, Nieuwerkerk a/d IJssel, Oss,

Raalte, Ridderkerk, Rotterdam, Son en Breugel, Teylingen, Tytsjerksteradiel, Venlo, Waddinxveen, Westerveld en Woerden.

- Fairtrade Gemeente Teylingen heeft een aantal van de tekeningen geëxposeerd in de bibliotheek, wat een leuke samenwerking! Bij de prijsuitreiking was klimaatburgemeester Eveline Botter aanwezig.
- Fairtrade Gemeente Meppel zette via social media een aantal tekeningen in het zonnetje zetten.

Een greep uit de activiteiten welke door Fairtrade Gemeenten tijdens deze Fairtrade Week zijn georganiseerd:

- Fairtrade Gemeente Apeldoorn organiseerde samen met Partij voor de dieren een Vegavrijdag X Fairtrade Diner
- Fairtrade Gemeente Nijmegen organiseerde een Fairtrade proeverij en soepcafé
- In Fairtrade Gemeente Westerveld werd door de burgemeester traditiegetrouw de FTG vlag gehesen
- In Leeuwarden ontvingen zoals elk jaar nieuwe deelnemers een certificaat
- Fairtrade Meierijstad overhandigde een tas met Fairtrade chocolade aan Marco Bemelmans die met zijn leerlingen Sinterklaasletters voor de ouderen maakt
- Zevenaar heeft tijdens een Fairtrade ontbijt samen met de burgemeester via een live verbinding officieel de aanvraag van de titel ingediend
- Het kernteam van Heerlen gebruikte de Fairtrade Week om op bezoek te gaan bij Fairtrade deelnemers
- De documentaire Bigger than us heeft in meerdere gemeenten gedraaid
- Samen met de Wereldwinkel in Houten

organiseerde Fairtrade Houten een actie voor de voedselbank

- In Noardeast-Fryslan kregen ze in hun kraam bezoek van Harm Edens; ook fan van Fairtrade producten
- De prijswinnaars in Fairtrade Gemeente De Frykse Marren kregen een chocoladereep met eigen ontwerp én een ingelijste versie.

1e prijs: Ruben Alblas

2e prijs: Nora van der Veen

3e prijs: Esmee de Mik

Jurre, leerling Fairtrade School Dingstede:
"Mijn tekening laat zien dat het leven op het land erg zwaar is". #fairtrade #kunst #eerlijk #nederland #school #expositie #Meppel #fair

De activiteiten van Fairtrade Gemeenten dragen bij aan de groei en verkoop van meer Fairtrade producten

In 2022 namen de verkopen van producten met het Fairtrade keurmerk in Nederland met 6%. Boeren en werknemers ontvingen € 9,2 miljoen Fairtrade premie, een stijging van 16% t.o.v. 2021. Dit is vooral te danken aan de groei in cacao en bananen. Koffie laat op jaarbasis een lichte daling zien.

Bananen

In 2022 zijn 39.408.000 kg bananen verkocht. Een groei van +9% en goed voor 2.055.000 euro Fairtrade premie.

Koffie

In 2022 is 5.006.000 kg koffie verkocht. Een daling van -2% en goed voor 2.457.000 euro Fairtrade premie.

Cacao

In 2022 is 25.781.000 kg cacao verkocht. Een groei van +8% en goed voor 3.800.000 euro Fairtrade premie.

Katoen

In 2022 is 1.133.000 stuks katoen verkocht. Een groei van +2% en goed voor 89.000 euro Fairtrade premie.

Fairtrade

Fairtrade verbindt producenten en werknemers in Azië, Afrika en Zuid-Amerika met consumenten en bedrijven over de hele wereld, om wereldhandel op een positieve manier te veranderen. Boeren in staat stellen een fatsoenlijk inkomen te verdienen. Een inkomen waarmee zij een dak boven hun hoofd, eten, onderwijs, gezondheidszorg en andere fundamentele behoeften kunnen bekostigen. Een leefbaar inkomen dus. Daar zetten wij ons samen met onze partner Fairtrade Nederland voor in. Een leefbaar loon kan de armoedecirkel doorbreken.

Iedereen kan een steentje bijdragen. Supermarkten en bedrijven moeten hun verantwoordelijkheid pakken en een strategie ontwikkelen, die in de volledige productieketen, het respecteren van de rechten van mens en milieu garandeert. Overheidsinstanties kunnen eerlijke handel opnemen in openbare aanbestedingen. De consument kan het verschil maken door waar kan voor Fairtrade producten te kiezen.

Overzicht titels

Overzicht 2022

Er zijn in 2022 twee nieuwe Fairtrade Gemeenten bijgekomen:

- Zevenaar
- Waalwijk

Eind 2022 wonen 5.930.585 Nederlanders in 78 Fairtrade Gemeenten. Dit is een daling t.o.v. 2021. Eind 2021 woonden 6.453.332 (bijna 6,5 miljoen) Nederlanders in 85 Fairtrade Gemeenten. De gemeenten Beesel, Drehteland, Goes, Nieuwegein, Renkum, Veenendaal en Wijk bij Duurstede staan niet meer in het overzicht van gemeenten met de titel. Zij hebben laten weten te stoppen met de lokale campagne.

Fairtrade Gemeenten Langedijk, Boxmeer en Uden staan ook niet meer in het overzicht vanwege gemeentelijke herindeling per 1 januari 2022. Boxmeer vormt nu samen met Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis de nieuwe gemeente Land van Cuijk. Het 'oude' kernteam van Boxmeer is aan de slag om aan de voorwaarden voor de nieuwe gemeente Land van Cuijk te voldoen. De nieuwe gemeente Dijk en Waard is ontstaan vanuit de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk. Een kerkelijke organisatie in Langedijk is aan het inventariseren of er draagvlak is voor een campagne in Dijk en Waard.

De teller van het totaal aantal geregistreerde en op de website vermelde lokale deelnemers staat eind 2022 op 3.870 Fairtrade en duurzame deelnemers. Denk hierbij aan kerken, scholen, bedrijven, winkels, etc.

Nieuwe lokale initiatieven zijn gestart in de gemeenten Land van Cuijk, Dijk en Waard, Deurne en Purmerend. Zij zijn op weg om de titel voor hun gemeente te behalen.

Naast titels voor gemeenten zijn er ook eigen titels te behalen door een school, kerk, restaurant, ziekenhuis, Hogeschool/Universiteit, waterschap,

club, bedrijf of provincie. In 2022 is daar de titel Fairtrade Bibliotheek aan toegevoegd. Voor deze sub campagnes zijn criteria opgesteld en de beoordeling voor toekenning van de titel vindt plaats door het lokale kernteam van de gemeente of door de landelijke Commissie Titeltoekenning. Naast de titels die landelijk worden ondersteund worden er ook op eigen initiatief titels uitgereikt. Zo is er een Fairtrade Straat in Gouda en Waalwijk. En is het ook mogelijk om een titel Fairtrade Winkelcentrum te behalen. Deze titels zijn slechts een fractie van de duizenden organisaties en bedrijven die gekozen hebben voor fairtrade. Velen hebben ook plaatselijk een fairtrade erkenning ontvangen in de vorm van een oorkonde of certificaat. Denk dan aan kapsalons, benzinstations, maar ook groothandels en theaters. De diversiteit is groot en dat maakt de campagne ook zo uniek.

Wij stimuleren de lokale kernteams om samen met het onderwijs onze Fairtrade boodschap uit te dragen. In 2022 is er al door veel Fairtrade Gemeenten samengewerkt en dit zorgt voor alle partijen voor een positieve ontwikkeling. Hier gaan we in 2023 zeker mee door. In 2022 behaalden Jenaplanschool in Heerde, Campus013 in Tilburg en Wereldwijs in Rotterdam de titel Fairtrade School.

Om de samenwerking met bibliotheken te bevorderen is in samenwerking met Fairtrade Gemeente Dronten de handleiding Fairtrade Bibliotheek opgeleverd.

In 2022 staat de teller van geregistreerde titels op:

- 78 Fairtrade Gemeenten
- 50 Fairtrade School (+3 in 2022)
- 98 Fairtrade Kerk (+8 in 2022)
- 7 Fairtrade Restaurant
- 2 Fairtrade Club (scouting en een voetbalclub)
- 1 Fairtrade Waterschap
- 2 Fairtrade Provincie
- 3 Fairtrade Hogeschool
- 2 Fairtrade Universiteit
- 1 Fairtrade Ziekenhuis

Titeluitreikingen 2022

Fairtrade Gemeente Waalwijk

De gemeente Waalwijk ontving in september de titel Fairtrade Gemeente. Daar is hard aan gewerkt! Karen Kammeraat onze voorzitter was bij het titelfeest aanwezig om officieel de titel in de vorm van het titelbord "Fairtrade Gemeente" te overhandigen aan wethouder Sheila Schuiffel. Inspirerend in Waalwijk is dat elke deelnemer een certificaat krijgt overhandigd met de tekst: Wij ondersteunen Fairtrade Gemeente Waalwijk. Van de James Borrelcafe, GIM Christelijke Molukse Kerk, Scholengemeenschap De Overlaat tot aan kinderboerderij 't Erf....iedereen doet mee in Waalwijk!

Stadsdichter Romy van Dongen uit Fairtrade Gemeente Waalwijk heeft haar mooie gedicht 'Alles wat telt' voorgedragen. Het gedicht is verderop in het jaarverslag in z'n geheel terug te lezen.

Fairtrade Gemeente Zevenaar

Op 14 december 2022 het titelfeest in de nieuwe Fairtrade Gemeente Zevenaar. Ongeveer 40 belangstellenden kwamen bij elkaar in de smaakvolle patio van de trouwzaal in het gemeentehuis. In aanwezigheid van de burgemeester Lucien van Riswijk, wethouder Duurzaamheid Bart Kagei, zijn voorgangster Carla Koers en

bestuursleden van Fairtrade Gemeente Nederland Karen Kammeraat en Leonie Tiel Groenestege en de pers vond de officiële plechtigheid plaats. Harry Koster, campagneleider Fairtrade gemeente Zevenaar, verzorgde de inleiding waarin hij alle leden van de werkgroep bedankte voor het behaalde resultaat alsmede alle leden van de wereldwinkel die zich al tientallen jaren dag-in-dag-uit inspannen voor Fairtrade. Uiteraard ook een woord van dank voor de 40 deelnemende supermarkten, bedrijven, scholen en instellingen. Maar de titel is het vertrekpunt: de komende jaren gaan zij verder aan de slag om alle inwoners van de gemeente Zevenaar te doordringen van het belang van Fairtrade en Duurzaamheid.

Bart Kagei, wethouder Duurzaamheid is blij dat in het hele gemeentehuis voortaan Fairtrade koffie wordt geschonken.

Marijke Visser, kernteamlid

'We kunnen het niet alleen, we hebben een kleine werkgroep die hard heeft gewerkt, we hebben iedereen nodig. Kom met ideeën, gedachten of ondersteun onze activiteiten. We zullen zeker ook een beroep op jullie doen'.

78 Fairtrade Gemeenten

Aalsmeer, Achtkarspelen, Apeldoorn, Arnhem, Beekdaelen, Bergen NH, Bernheze, Bodegraven, Borne, Boxtel, Bunnik, Culemborg, Dantumadiel, De Bilt, De Fryske Marren, Delft, Den Haag, Doetinchem, Drechterland, Dronten, Eindhoven, Gooise Meren, Gouda, Groningen, Harlingen, Heerde, Heerenveen, Heerlen, Hellendoorn, Helmond, Hilversum, Hof van Twente, Houten, IJsselstein, Krimpenerwaard, Leeuwarden, Lelystad, Leusden, Meierijstad, Meppel, Midden Drenthe, Nijmegen, Noardeast-Fryslan, Noordoostpolder, Noordwijk, Ooststellingwerf, Opsterland, Oss, Raalte, Rhenen, Ridderkerk, Rotterdam, Schiermonnikoog, Sint-Michielsgestel, Smallingerland, Stichtse Vecht, Sudwest-Fryslân, Teylingen, Tiel, Tilburg, Tytsjerksteradiel, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Venlo, Venray, Voorschoten, Waadhoeke, Waalwijk, Waddinxveen, Wassenaar, Westerveld, Westland, Weststellingwerf, Wijchen, Woudenberg, Zeist, Zevenaar en Zutphen.

Regio noord

Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Drenthe, Friesland en Groningen.

40 gemeenten waarvan 19 Fairtrade Gemeenten

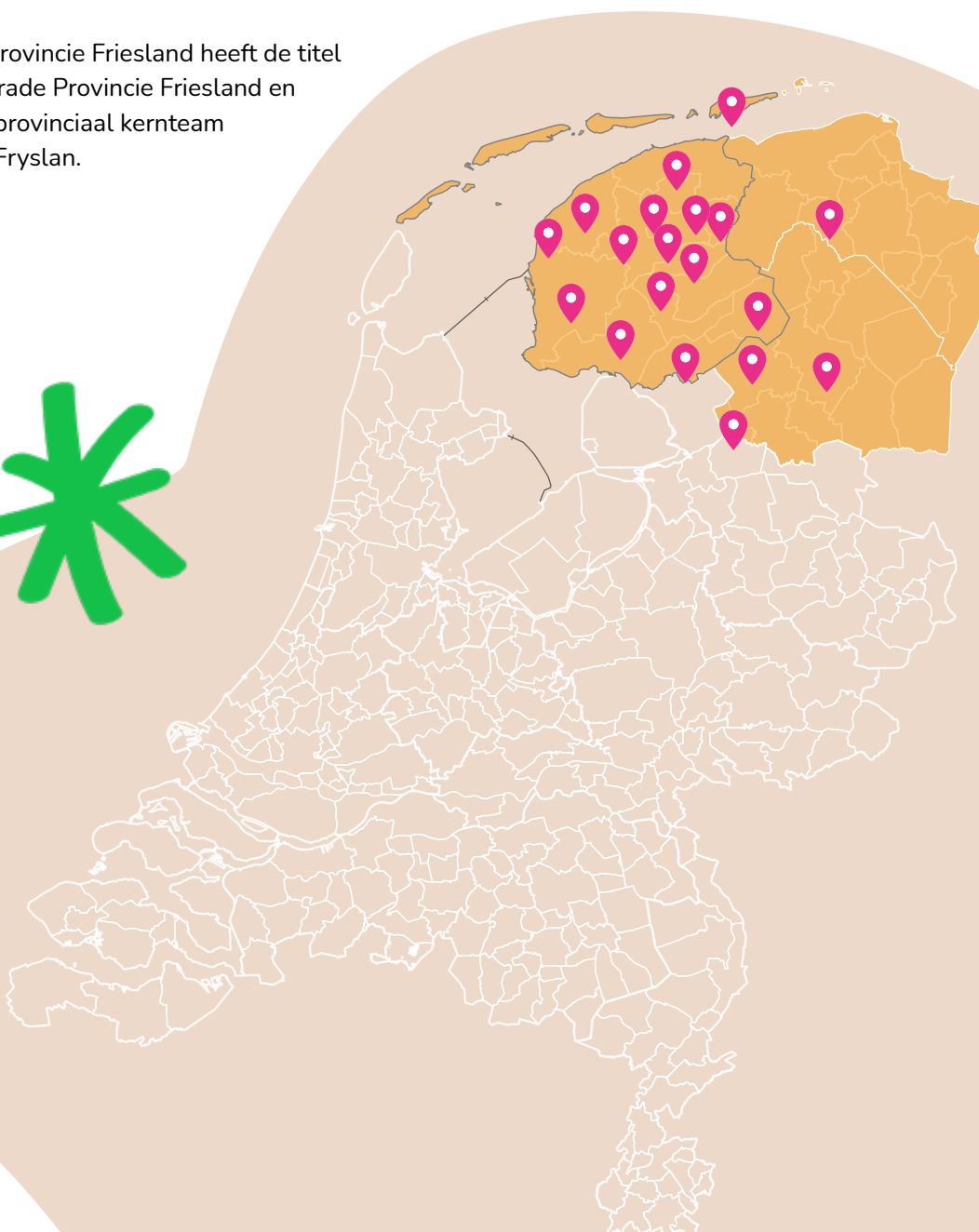
📍 **Provincie Drenthe:** Meppel, Midden Drenthe en Westerveld

📍 **Provincie Friesland:** Achtkarspelen, Dantumadeel, De Fryske Marren, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Noardeast-Fryslan, Ooststellingwerf, Opsterland, Schiermonnikoog, Smallingerland, Sudwest-Fryslân, Tytsjerksteradiel, Waadhoeke en Weststellingwerf.

📍 **Provincie Groningen:** Groningen.

Fairtrade Gemeenten op weg naar de titel in de regio Noord: Midden Groningen.

*) De provincie Friesland heeft de titel Fairtrade Provincie Friesland en een provinciaal kernteam Fair Fryslan.

Regio Midden

Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Flevoland, Gelderland, Overijssel en Utrecht.

108 gemeenten waarvan 27 Fairtrade Gemeenten

📍 **Provincie Flevoland:** Dronten, Lelystad en Noordoostpolder

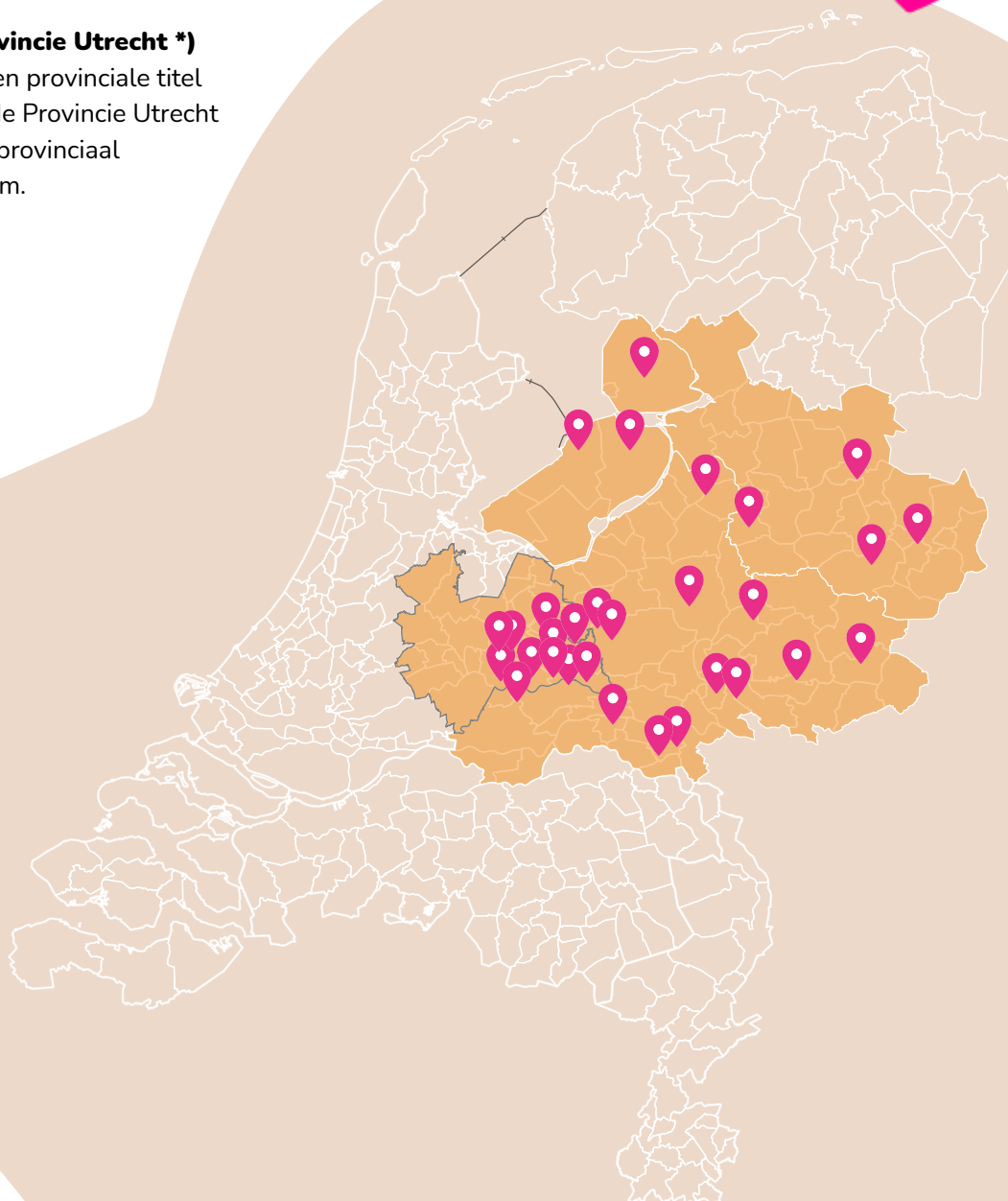
📍 **Provincie Gelderland:** Apeldoorn, Arnhem, Culemborg, Doetinchem, Heerde, Nijmegen, Tiel, Wijchen, Zevenaar en Zutphen

📍 **Provincie Overijssel:** Borne, Hellendoorn, Hof van Twente en Raalte

📍 **Provincie Utrecht:** Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Leusden, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Woudenberg en Zeist.

Fairtrade Gemeenten op weg naar de titel in de regio Noord: Deventer, Soest en Vijfheerenlanden.

De provincie Utrecht *) heeft een provinciale titel Fairtrade Provincie Utrecht en een provinciaal kernteam.

Regio West

Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Noord Holland, Zuid Holland en Zeeland.

110 gemeenten waarvan 17 Fairtrade Gemeenten

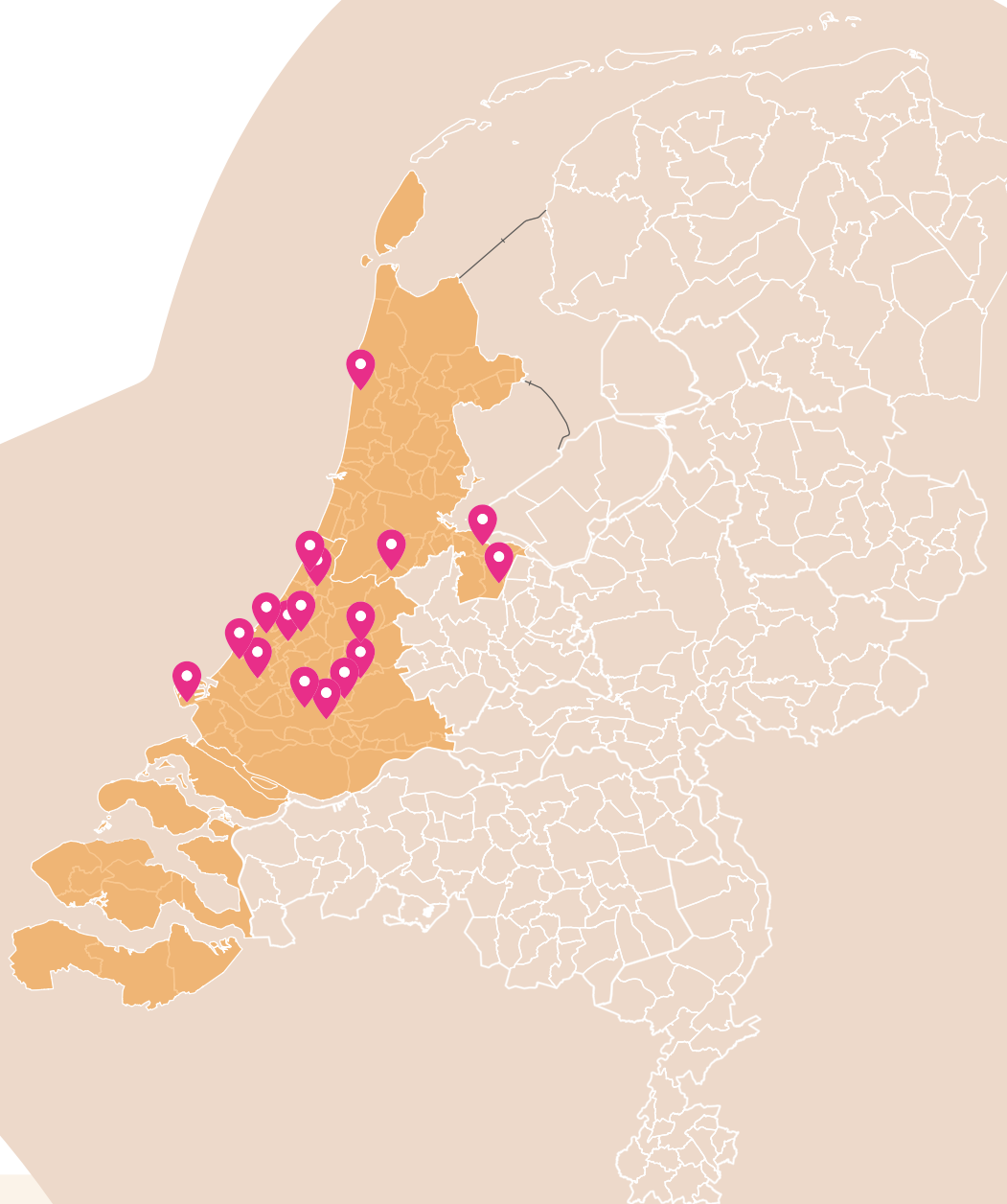
📍 **Provincie Noord Holland:** Aalsmeer, Bergen NH, Gooise Meren, Hilversum.

📍 **Provincie Zuid Holland:** Bodegraven, Delft, Den Haag, Gouda, Krimpenerwaard, Noordwijk, Ridderkerk, Rotterdam, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Westland.

📍 **Provincie Zeeland:** Geen Fairtrade Gemeenten.

Fairtrade Gemeenten op weg naar de titel in de regio West:

Hendrik Ido Ambacht, Dijk & Waard, Zaanstad, Oegstgeest, Purmerend, Den Helder, Zuidplas, Barendrecht en Krimpen a/d IJssel.

Regio Zuid

Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Noord-Brabant en Limburg.

87 gemeenten waarvan 14 Fairtrade Gemeenten

📍 **Provincie Limburg:** Beekdaelen, Heerlen, Venlo en Venray.

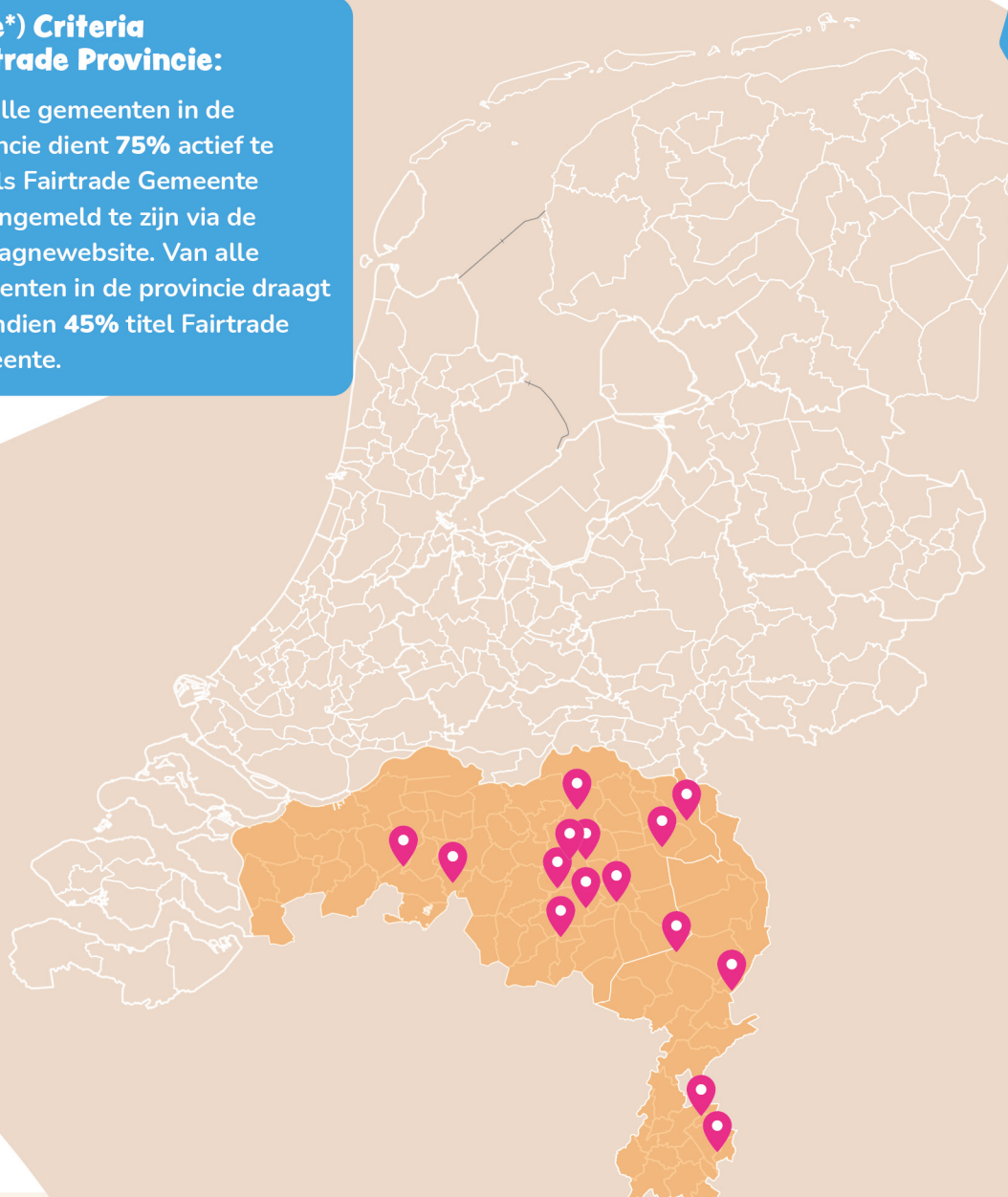
📍 **Provincie Noord Brabant:** Bernheze, Boxtel, Deurne, Eindhoven, Helmond, Meierijstad, Oss, Sint Michielsgestel, Tilburg en Waalwijk.

Fairtrade Gemeenten op weg naar de titel

in de regio Zuid: Roosendaal, Maashorst, Altena, Land van Cuijk, Loon op Zand en Deurne.

Note*) Criteria Fairtrade Provincie:

Van alle gemeenten in de provincie dient 75% actief te zijn als Fairtrade Gemeente en aangemeld te zijn via de campagnewebsite. Van alle gemeenten in de provincie draagt bovendien 45% titel Fairtrade Gemeente.

Fairtrade Gemeente campagne criteria

In de criteria voor het behalen en behouden van de eervolle titel Fairtrade Gemeente zijn in 2022 geen wijzigingen doorgevoerd.

Criterion 1 | Lokaal kernteam

Er is een lokaal kernteam actief die initiatieven neemt om de titel Fairtrade Gemeente te behalen en te behouden.

Criterion 2 | Lokale overheid

Het gemeentebestuur spreekt zich uit vóór Fairtrade. De gemeente neemt dit op in haar beleid en koopt Fairtrade producten in.

Criterion 3 | Horeca en winkels

In plaatselijke winkels verkopen ze Fairtrade en duurzame producten. Daarnaast serveren de lokale horecazaken Fairtrade producten.

Criterion 4 | Bedrijven en organisaties

Lokale bedrijven en maatschappelijke organisaties kopen en gebruiken Fairtrade producten in de kantine en/of op de bedrijfsvloer.

Criterion 5 | Lokale media

Het kernteam organiseert publieksevenementen, zorgt voor lokale publiciteit rond de campagne en creëert bewustwording over het thema Fairtrade onder de inwoners.

Criterion 6 | Global Goals

Het kernteam draagt bij aan het levend maken van de SDG's *) en benoemt daarbij de impact van Fairtrade.

Fairtrade Gemeenten en alle lokale deelnemers leverden ook in 2022 weer een belangrijk en concrete bijdrage aan een eerlijke wereld voor iedereen!

*) Door je als gemeente, bedrijf, organisatie of inwoner in te zetten voor de doelstellingen en activiteiten van Fairtrade Gemeente draag je concreet bij aan maar liefst 10 van de 17 duurzaamheidsdoelstellingen (SDG's). De SDG's (Sustainable Development Goals of Global Goals) zijn zeventien duurzaamheidsdoelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. De SDG's zijn afgesproken door de landen die zijn aangesloten bij de Verenigde Naties (VN). Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis.

Lokale deelnemers in de campagne

De in totaal 3.870 geregistreerde ondernemers met een duurzaam beleid maken het verschil. Hieronder een overzicht van de deelnemers per categorie / branche zoals geregistreerd op onze website.

Fairtrade deelnemers 3.501

Duurzame deelnemers 369

Totaal aantal deelnemers 3.870

Criterion | Fairtrade en duurzame

Een primaire doelstelling van onze campagne is om de verkoop van Fairtrade producten te bevorderen. Criterion 3 richt zich op de verkoop van Fairtrade én duurzame producten en de zichtbaarheid daarvan. Winkels, horecazaken en supermarkten verkopen eerlijke producten. Het kernteam zorgt dat ze zichtbaar op de website worden vermeld. Hoe groter de gemeente hoe meer Fairtrade producten er verkocht kunnen worden. Dit is allemaal vastgesteld aan de hand van het inwoneraantal. De horeca kookt met eerlijke, lokale, biologische en vegan ingrediënten en schenkt Fairtrade wijn. Winkels verkopen eerlijke cadeautjes en producten, denk aan de bekende Wereldwinkels en WAAR. De bakker bakt met Fairtrade chocolade, maar ook cafés en tankstations kunnen eerlijke producten verkopen. Het keurmerk FSC voor hout en MSC voor vis doen ook mee in onze campagne. Kortom, binnen onze campagne is er volop ruimte voor Fairtrade én duurzame deelnemers.

Deelnemende winkels in 2022

Supermarkten 643

Winkels 865

Horeca 463

Vrije tijd en recreatie 298

Onder de categorie winkels vallen (web)winkels, cadeau & giftshops, kledingwinkels en Wereldwinkels. Onder de categorie horeca vallen restaurants en cafés. Onder de categorie Vrije tijd en recreatie vallen de subcategorieën: club en sportverenigingen, culturele instellingen en hotels en B&B's.

Toelichting

- Ook in 2022 een enorme terugloop van het aantal Wereldwinkels. Eind 2021 stond de teller nog op 162
- Wereldwinkels en dit is drastisch gedaald naar 54 Wereldwinkels. Een daling van maar liefst 66%. Dit valt te verklaren door de sluiting van veel Wereldwinkels vanwege financiële omstandigheden.
- Positief is dat er 142 kledingwinkels actief zijn in de campagne. In Apeldoorn en Doetinchem wordt het meeste Fair Fashion verkocht en zijn er respectievelijk 11 en 10 aangesloten kledingwinkels. Deze nieuwe categorie is in 2021 geïntroduceerd.
- Horeca heeft ook een grote klap gehad door sluiting tijdens Covid. Van 775 cafés en restaurants in 2021 naar 463 in 2022. Dit is een daling van 40%. Dit heeft enerzijds te maken met het stoppen van Fairtrade Gemeenten en anderzijds met de sluiting van horecagelegenheden vanwege de nasleep van Covid.

Criterion 4

Bij dit criterium is het van belang dat bedrijven en maatschappelijke organisaties Fairtrade en duurzame producten gebruiken. Bijvoorbeeld doordat ze Fairtrade koffie en thee schenken of eerlijke producten aanbieden in de kantine. Gaat het bij criterium drie om de verkoop van producten bij criterium vier gaat het om het gebruik van producten op de werkvloer of in de kantine.

Deelnemende bedrijven en organisaties in 2022

Bedrijven 617

Maatschappelijke organisaties 984

Onder de categorie bedrijven vallen groothandels, kantoren, het MKB en ZZP'ers.

Onder maatschappelijke organisaties zijn opgenomen: Geloof en religie, bibliotheken, semi overheid zoals land- en waterschappen, verzorgings- en ziekenhuis, onderwijsinstellingen en Zorg- en kinderboerderijen.

Toelichting

- Opvallend bij criterium 4 is dat de subcategorie Geloof en religie met 233 deelnemers een belangrijke plaats innemen.
- De categorie bedrijven is opgesplitst in de subcategorieën: bedrijf, MKB, ZZP.
- Onze focus is onderwijs en mooi om te zien dat er in totaal 203 onderwijsinstellingen deelnemer in de lokale campagne zijn. Wie doen er dan mee? 80 Basisscholen, 5 Hogescholen, 9 Universiteiten, 35 MBO instellingen en 48 scholen in het voortgezet onderwijs.

Bijeenkomsten

Landelijke bijeenkomst

De geplande inspiratiebijeenkomst op ons kantoor in Utrecht ging door te weinig aanmeldingen niet door. In plaats daarvan is een Fair Topic ingezet met een presentatie door Fairtrade Nederland over Fairtrade & Klimaat. Lashinda van den Ham, beleidsadviseur bij Fairtrade Nederland vertelde ons meer over de effecten van de klimaatverandering voor Fairtrade boerenorganisaties. Alien Huizinga, supply & development manager bij Fairtrade Nederland inspireerde met haar producentenreis naar Ghana om cacao-boeren te bezoeken en in Ethiopië en Kenia bezocht ze koffieplantages. Na de presentaties was er voldoende ruimte voor het stellen van vragen.

Regiobijeenkomsten

Deze bijeenkomsten vinden plaats op locatie, bij voorkeur in een Fairtrade Gemeente. De organisatie wordt door de regioadviseurs verzorgd. Op het programma staan presentaties, vaak door de wethouder of betrokken ambtenaar en een Fairtrade deelnemer die actief is in de lokale campagne. Wat in de regio speelt en de uitwisseling tussen de leden van de verschillende kernteams staat centraal tijdens deze bijeenkomsten.

West

In september organiseerde Ruud Lambregts een regiobijeenkomst en waren we te gast bij Fairtrade Gemeente Voorschoten. We mochten gebruik maken van de mooie raadszaal. Op het programma de activiteit voor de Fairtrade Week en een presentatie door Karen Kammeraat over het toekomstplan 2022 – 2025. We zijn met elkaar dieper ingegaan op het gebrek aan menskracht/vrijwilligers, de rol van gemeenten en de ervaringen tot nu toe met de nieuwe invulling van criterium 6 met de Global Goals.

Midden

Door een laag animo is de geplande regiobijeenkomst van mei in Doorn geannuleerd. In plaats daarvan heeft Liesbeth Oosterhagen besloten om een bezoek af te leggen bij Fairtrade Gemeenten in haar regio. Tijdens deze bezoeken heeft Liesbeth geïnventariseerd waar de behoefte ligt en wat kernteams nodig hebben.

Zuid

In april waren te gast bij Fairtrade Gemeente Deurne (in wording). Don Freijters heeft deze bijeenkomst bij de kledingbank samen met het kernteam Deurne georganiseerd. We werden ontvangen door de burgemeester van Deurne, Mevr. Greet Buter bij het NS station in Deurne: het eerste! station in Nederland met een Fairtrade titel voor hun huiskamer. Naast het gezamenlijke toekomstplan voldoende ruimte om elkaar te inspireren en presentaties door lokale ondernemers en het kernteam.

Noord

Geen regiobijeenkomst georganiseerd. Hier is geen regioadviseur actief. In de provincie Friesland organiseert het provinciale kernteam Fair Fryslan inspiratiedagen voor Fairtrade Gemeenten in de provincie Friesland.

Fair Topics

Virtueel op de koffie bij Fairtrade Gemeente. Op de agenda een actueel onderwerp waar veel vraag naar is uit het land of waar wij graag over willen informeren. Niemand hoeft zich van tevoren op te geven en deelname is via teams. Doel van Fair Topic is om de inbox van info@fairtradegemeenten.nl te beperken, inspiratie bij en met elkaar op te doen en om iedereen de gelegenheid te geven vragen te stellen die passen bij het onderwerp. Fair Topics vinden online plaats via teams op vrijdagochtend van 10.00 tot 11.00 uur. Gemiddeld zijn er 20 tot 30 personen online aanwezig. Iedereen mag een onderwerp inbrengen. In 2022 organiseerden we in ieder geval Fair Topics met de volgende onderwerpen:

- Magazijnopruijning promotiematerialen
- VNG over Global Goals
- Local Birds over overname Eerlijk Winkelen
- De Fairtrade Weken
- Aanvragen titelverlenging
- Vernieuwde huisstijl
- Toekomst kernteams
- Activiteiten toekomststrategie
- Website aanpassingen

Vrijdag 11 februari hadden we onze eerste succesvolle Fair Topic met als onderwerp: **van Eerlijk Winkelen naar Local Birds**. Helene Vogelaar van Local Birds was uitgenodigd voor een presentatie en het beantwoorden van vragen.

VNG nodigden we uit voor een presentatie over de Global Goals en de campagnes Fairtrade Gemeente en Gemeenten4GlobalGoals.

Fairtrade Towns conference

Onder het motto "Fair Trade, in Sustainable Cities Construction" werd op 21, 22 en 23 oktober de 15e internationale Fairtrade Towns conferentie georganiseerd in Quito, Ecuador.

De workshops en presentaties konden ook online gevolgd worden. Workshops met onderwerpen zoals de inzet van universiteiten of hoe bij te dragen aan duurzamere steden, jongeren en hun inzet voor het milieu, vrouwelijk leiderschap binnen Fairtrade, evenals financierings- en marktalternatieven voor kleinschalige producenten. Maar ook meer mondiale kwesties zoals de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties en hun link met het engagement van Fairtrade kwamen aan bod.

De internationale conferenties streven ernaar de visie van Fairtrade te versterken - een wereld waar rechtvaardigheid en duurzaamheid centraal staan in handelsstructuren en -praktijken, waardoor iedereen zeker is van een veilig bestaan. Door internationale actoren van de Fairtrade- en duurzaamheidsbewegingen samen te brengen, ontstaat een platform waar uitwisseling kan plaatsvinden om elkaar te versterken en te inspireren.

Claudia de Laaf, projectleider bij VNG International:

Fairtrade Gemeente en Gemeenten4Global Goals, verenig u! Want samen hebben wij de (duurzame) ingrediënten voor succes!

Projecten en activiteiten 2022

Mailing gemeenteraadsverkiezingen

Vóór de gemeenteraadsverkiezingen in maart verstuurd wij een mailing naar alle gemeenten en politieke partijen om Fairtrade en de Global Goals op te nemen in het verkiezingsprogramma. De mailing is verstuurd naar de gemeenteraad (via de griffie) en de twee grootste politieke partijen van de gemeenten. Voormalig voorzitter Henk Zandvliet schreef twee documenten. Één voor de (nog) niet Fairtrade Gemeenten. In de brief de oproep om de volgende zin op te nemen in het verkiezingsprogramma:

"De gemeente hanteert 'fair trade' als principe bij het inkoopbeleid en we blijven Fairtrade Gemeente. Daarmee dragen we bij aan 10 van de 17 Sustainable Development Goals."

Na de mailing zijn er enkele reacties binnengekomen van partijen en/of gemeenten. Één concrete dat er gebruik is gemaakt van onze informatie in hun verkiezingsprogramma. En verder zijn er een tiental berichten binnengekomen dat de mail is doorgestuurd naar de nieuwe raad en of college vormende partijen.

Vernieuwde huisstijl Fairtrade Gemeente

Onze huisstijl heeft een upgrade gekregen en sluit nu meer aan bij onze website. De huisstijl is uitgebreid met meer kleurtjes, wat speelse elementen en aantrekkelijker voor een groot publiek. Alles is opgeschreven in de huisstijlgids. Er zijn ook mooie templates voor social media en een presentatie gemaakt.

Opiniestuk in Trouw: omzien naar elkaar kent geen grenzen

Wereldwijd zijn we met elkaar verbonden. Laat dat als gemeente ook zien, bepleitten Kathleen Ferrier (Unesco Nederland, Wereldwinkel.NU) en Karen Kammeraat (onze voorzitter). Dit opiniestuk is op 11 maart in Trouw gepubliceerd met de titel: lokaal is internationaal: gemeenten kunnen iets doen voor de wereld. Het hele artikel is terug te lezen met de QR code.

Onderzoek vrijwilligersbeleid

Katar Leijen, student bestuurskunde aan de Hogeschool van Amsterdam heeft tijdens haar stageperiode onderzoek gedaan naar het vrijwilligersbeleid. Dit heeft geleid tot een voorstel aan het bestuur. Het hele onderzoek is terug te lezen met de QR-code.

2022 in het kort

Fairtrade Gemeente Nederland:

OPGERICHT IN 2015	KANTOOR UTRECHT
1 CAMPAGNE- COÖRDINA- TOR	5 BESTUURS- LEDEN
3 REGIO- ADVISEURS	1 STAGIAIRE
	3 LEDEN COMMIS- SIE TITELTOE- KENNING

DOEL: STIMULEREN VAN DE
IN- EN VERKOOP EN GEBRUIK
VAN FAIRTRADE PRODUCTEN

Algemeen

Totaal **78 Fairtrade gemeenten** eind 2022

Bijna **6 miljoen mensen** wonen in een

Fairtrade Gemeente

De campagne is actief in **36 landen** en

op **6 continenten**

**Fairtrade Gemeenten
leverden ook in 2022
weer een belangrijke en
concrete bijdrage aan een
eerlijke wereld voor iedereen!**

**Twee
Fairtrade
Gemeenten hebben
de titel behaald:**

- 📍 WAALWIJK
- 📍 ZEVENAAR

Achterban:

78 FAIRTRADE GEMEENTEN	> 600 VRIJWILLIGERS
3.870 organisaties en bedrijven kiezen elke dag voor fairtrade	2.666 Social media fans
5.930.585 Nederlanders wonen in een Fairtrade Gemeente	469 NIEUWSBRIEF ABONNEES EEN STIJGING VAN + 31%

De wereldwijde inflatie komt in West-Afrika, waar veel cacaoboeren toch al onder de armoedegrens leven, keihard aan. Vanwege de lage cacaoprijzen is de Fairtrade minimumprijs al een paar jaar van toepassing in Ivoorkust. In 2022 ontvingen cacaoboeren een Fairtrade premie van circa 3,8 miljoen voor cacaobonen gebruikt in chocolade voor de Nederlandse markt. Dit is een stijging van bijna 19%.

2) Financieel jaarverslag

Balans 2022 Stichting Fairtrade Gemeente Nederland

(Bedragen in Euro)

Balans	2022	2021
Activa		
Vaste activa	2.078	
Vlottende Activa		
Debiteuren	8.874	12.352
Kortlopende vorderingen	0	3.551
Liquide middelen	119.574	108.828
Totaal: Activa	130.526	124.731
Passiva		
Reserves		
Continuïteitsreserve	121.243	79.616
Bestemmingsreserve Campagne	0	20.000
Kortlopende schulden		
Crediteuren	961	10.390
Kortlopende schulden	8.322	14.725
Totaal: Passiva	130.526	124.731

Toelichting op de balans

Vaste activa

Betreft de aanschaf van nieuwe laptop en mobiele telefoon.

Debiteuren

Dit betreft nog restant openstaande facturen voor de jaarlijkse bijdrage 2022.

Liquide middelen

Deze zijn ondergebracht bij de Rabobank. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting Fairtrade Gemeente Nederland.

Crediteuren

De openstaande facturen zullen begin 2023 geïnd worden.

Overige schulden

Betreft vakantiegeld en niet opgenomen vakantiedagen, waarvan 2.612 euro vakantiegeld en 5.374 euro vakantiedagen. Het restant betreft transitoria, te betalen loonheffing en omzetbelasting 4^e kwartaal.

Continuïteitsreserve

	2022	2021
Continuïteitsreserve		
Saldo 1 januari	79.616	76.319
Toevoeging	41.627	3.297
Eindsaldo 31 december	121.243	79.616

De hoogte van de continuïteitsreserve is in de afgelopen jaren bepaald door de wens om de personele lasten en een paar contractuele verplichtingen voor een jaar te kunnen dragen als alle inkomsten wegvallen. Daarvoor werd in de afgelopen jaren uitgegaan van 75.000 euro. Eind 2021 was deze reserve dus 5.000 hoger dan nodig. Er is toen bepaald dat dit bedrag in 2022 ingezet zou kunnen worden voor incidentele personele lasten (functiewegingstraject en nieuwe pensioenregeling). In verband met prijsindexatie en

hogere salariskosten wordt eind 2022 uitgegaan van een benodigde continuïteitsreserve van 80.000 euro. Doordat in 2022 de baten hoger waren dan begroot en de lasten lager, vindt er eind 2022 toch weer een toevoeging plaats aan deze reserve in plaats van de voor incidentele personele lasten beoogde onttrekking. De continuïteitsreserve is daardoor eind 2022 25.000 euro hoger dan nodig. Voor dit bedrag kunnen in 2023 extra lasten in de begroting worden opgenomen.

Bestemmingsreserve

	2022	2021
Verloop Bestemmingsreserve		
Saldo 1 januari	20.000	35.000
Toevoeging	0	12.000
Vrijval	-12.005	
Onttrekking	-7.955	-27.000
Eindsaldo 31 december	0	20.000

Eind 2020 was een bestemmingsreserve opgenomen van 35.000 euro voor de realisatie van de nieuwe website en overige communicatiemiddelen. In 2021 werd de vernieuwing van de website grotendeels gerealiseerd, te weten voor een bedrag van € 27.000. Er bleef eind 2021 dan nog 8.000 euro van de 35.000 euro aan bestemmingsreserve over. Daarmee zouden in 2022 de kosten gedekt worden voor aanpassingen van de website, zodat deze zou aansluiten bij al onze wensen. De uiteindelijke kosten van deze aanpassingen van de website waren 3.075 euro. Deze kunnen aan de bestemmingsreserve onttrokken worden..

Eind 2021 was 12.000 euro toegevoegd aan de bestemmingsreserve waarmee in 2022 de opfrisbeurt van de huisstijl (met o.a. een huisstijlgids) zou kunnen plaatsvinden. De kosten die hiervoor gemaakt zijn (4.880 euro) kunnen aan de bestemmingsreserve onttrokken worden.

Door deze beide mutaties (website en huisstijl) is eind 2022 het saldo 12.005 euro. In 2022 zijn alle gemaakte aanpassingen van de website en huisstijl voltooid en kan het restant van de reserve in zijn geheel vrijvallen.

Winst- en verliesrekening

	Stichting Fairtrade Gemeente NL	2021 Realisatie	2022 Realisatie	2022 Begroot	2022 Verschil	2023 Budget
30 – Baten						
	300 - Baten van particulieren	74	64	0	-64	
	315 - Baten van organisaties zonder winststreven	40.000	40.000	40.000	0	40.000
	Totaal 30A - Geworven Baten	40.074	40.064	40.000	-64	40.000
	30B - Overige baten	83.283	83.744	80.000	-3.744	75.000
Totaal 30 - Baten		123.357	123.807	120.000	-3.807	115.000
40 – Lasten						
	400 - Lonen en salarissen	-65.668	-57.585	-67.900	10.315	-74.500
	410 - Sociale lasten en pensioenpremies	-16.599	-17.209	-17.000	-209	-18.000
	420 - Overige personeelskosten	-5.848	-7.076	-9.750	2.814	-4.750
	440 - Algemene kosten	-2.867	-5.328	-11.600	6.272	-12.600
	450 - Campagne kosten	-45.467	-16.376	-37.800	21.424	-26.900
Totaal 40 – Lasten		-136.449	-103.574	-144.050	40.476	-136.750
50 - Overige baten en lasten						
	500 - Financiële baten en lasten	-181	-234	-250	16	-250
	510 - Diverse baten en lasten	1.570	1.628	-700	2.386	-700
Totaal 50 - Overige baten en lasten		1.389	1.394	-950	2.402	-950
Eindtotaal		-11.703	21.627	-25.000	46.685	-22.700
Resultaat bestemming		2021 Realisatie	2022 Realisatie	2022 Begroot	2022 Verschil	2023 Budget
	Bij: toevoeging aan bestemmingsreserve	12.000			0	
	Af: onttrekking bestemmingsreserve	-27.000	-20.000	-20.000	0	0
	Mutatie Continuïteitsreserve	3.297	41.627	-5.000	46.685	-22.700
Eindtotaal		-11.703	21.627	-25.000	46.685	-22.700

TOELICHTING WINST- EN VERLIESREKENING

Baten

Geworven baten

Financiële bijdrage vanuit Fairtrade Nederland.

In 2022 is € 40.000 aan bijdrage van Fairtrade Nederland ontvangen.

Overige baten

Jaarlijkse bijdrage Fairtrade Gemeenten en Fairtrade Provincies.

De bijdrage is in 2022 hoger dan begroot. Enerzijds door een voorzichtige begroting, anderzijds door een actief inningsbeleid. Daarbij is er vanuit gegaan dat het gehele debiteuren geïnd zal worden.

Lasten

Lonen en salarissen

- Salariskosten
- Vakantietoeslag
- Stagevergoeding
- Inhuur aanvullende expertise
- Huur- en kantoorkosten
- Telecommunicatie

- > Salariskosten en vakantietoeslag: betreft de campagnecoördinator
- > Stagevergoeding: wordt betaald aan stagiaires.
- > Aanvullende expertise: de jaarlijkse kosten van de accountant en van de administratie door Fairtrade Nederland. Ook incidentele inhuur van aanvullende externe expertise en van extra ondersteuning, zoals vrijwilligersvergoedingen,

worden hier opgenomen. In 2022 is advies gevraagd aan externe ten aanzien van functiewegingstraject.

- > Huur- en kantoorkosten: deze zijn er niet. Wij mogen kosteloos gebruik maken van kantoorruimte en faciliteiten bij Fairtrade Nederland.
- > Telecommunicatie: de kosten voor het mobiele abonnement van de campagnecoördinator.

De lagere lasten in lonen en salarissen wordt veroorzaakt omdat in 2021 is besloten om voor het eerst vakantiedagen te reserveren. Dit resulteert in een toename van de salariskosten van +/- € 7.000,- in dat jaar. Dit bedrag is per abuis als salariskosten in de begroting 2022 opgenomen. In 2022 vallen de vakantiedagen van 2021 vrij en dit zorgt voor een positief resultaat in de salariskosten.

Sociale lasten en pensioenpremies

- Sociale lasten bedrijfsvereniging
 - Pensioenpremie personeel
- > Sociale lasten bedrijfsvereniging betreft de verzekering arbeidsongeschiktheid.

Overige personeelskosten

- Reiskosten campagnecoördinator
 - Personeelsverzekering, Arbo en ADP
 - Advies nieuwe pensioenregeling
- > De reiskosten betreft voor woon-werk en voor afspraken in het land.

Algemene kosten

- Bestuurskosten
 - Regioadviseurs
 - Bijeenkomsten: regionaal, landelijk en online
- > Bestuurskosten: reiskosten en de kosten voor de aansprakelijkheidsverzekering.
- > Regioadviseurs ontvangen jaarlijks een vaste vergoeding van 500 euro bestemd voor reiskosten.

In 2022 zijn deze lasten - evenals in 2021 - veel lager dan begroot: er zijn minder regiobijeenkomsten georganiseerd dan verwacht. De online Fair Topics hebben ook voorzien in een behoefte om kennis te vergaren en inspiratie te delen. In tegenstelling tot wat verwacht en begroot was heeft in 2022 geen landelijke inspiratiedag op locatie plaatsgevonden.

Campagnekosten:

- FTG on Tour
 - Thema's WFTD/ FTW (World Fair Trade Day en Fairtrade Week)
 - Online en beeldmateriaal
 - Basis communicatiemiddelen
 - Titelluitreikingen
 - PR/ lobby / PME
 - Overige algemene kosten
- > FTG on Tour: jaarlijks nemen de campagnecoördinator, regioadviseurs en een bestuurslid deel aan de internationale conferentie.
- > Thema's WFTD/ FTW: voor de twee jaarlijkse Fairtrade Weken (FTW) en voor World Fairtrade Day (WFTD) worden materialen ontwikkeld en verstuurd.
- > Online en beeldmateriaal: websitehosting, domeinnamen etc.
- > Basis communicatiemiddelen: de verzendkosten en handling van bestellingen en het ontwikkelen van materialen.
- > Titelluitreikingen: onkosten en de aankoop van titelborden voor gemeenten en subcampagnes.
- > PR: met name Jaarverslag (vormgeving).

FTG on Tour: in 2022 is online deelgenomen aan de conferentie in Quito, Ecuador. Hier waren geen kosten aan verbonden. Er heeft verder ook geen FTG on Tour (bezoek Fairtrade bedrijf) plaatsgevonden op locatie in NL. De kosten voor de geplande aanpassingen van de website en de nieuwe huisstijlgids) waren 12.000 euro lager dan begroot. Overall zijn er dus minder campagnekosten gemaakt dan begroot (minder vormgeving materialen, minder titelborden besteld). Dit verklaart het verschil in de begroting en de daadwerkelijke uitgaven.

Overige baten en lasten

- Rente- en bankkosten

Diverse baten en lasten

- Onvoorziene kosten
- Betalingsverschillen

Verwerking resultaat

Resultaat bestemming	2021 Realisatie	2022 Realisatie	2022 Begroot	2022 Verschil	2023 Begroot
Bij: toevoeging aan bestemmingsreserve	12.000			0	
Af: onttrekking bestemmingsreserve	-27.000	-20.000	-20.000	0	0
Mutatie continuïteitsreserve	3.297	41.627	-5.000	46.685	-22.700
Eindtotaal	-11.703	21.627	-25.000	46.685	-22.700

Het resultaat reserves over 2022 is een positief bedrag van € 21.627. Na toevoegingen en onttrekkingen aan de (bestemmingsreserve), wordt uiteindelijk € 41.627 toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

Korte algemene toelichting van het bestuur bij het financieel jaarverslag 2022

In 2022 hebben we de Coronacrisis ook financieel bijna achter ons gelaten. In de realisatie zijn de lasten nog steeds wel een stuk lager dan begroot. Dat heeft er deels mee te maken dat een aantal activiteiten waar in de begroting rekening mee was gehouden, niet is doorgegaan, bijvoorbeeld de regiobijeenkomsten en de landelijke bijeenkomst. De in de Coronatijd gerealiseerde vormen van communicatie met de achterban (bijvoorbeeld Fair Topics) zijn gecontinueerd en hebben de behoefte aan fysieke bijeenkomsten deels ondervangen. Hier waren minder kosten aan verbonden. De extra lasten die begroot waren voor de laatste aanpassingen aan de website en de nieuwe huisstijl(gids) waren ook een stuk lager dan begroot. De personele lasten waren te hoog begroot, doordat ervan uit was gegaan dat in 2022 weer evenveel vakantiedagen uitbetaald zou gaan worden als in 2021. Dat was niet het geval, omdat het bestuur met de coördinator de afspraak had gemaakt om in 2022 en volgende jaren de vakantiedagen waar zij recht op heeft ook

op te maken. Tegenover de lagere lasten stonden hogere inkomsten dan begroot. De combinatie van die twee verklaart het positieve resultaat en het grote verschil tussen begroting en realisatie.

De continuïteitsreserve is sterk gestegen door het positieve resultaat en doordat de bestemmingsreserve maar ten dele (8.000 van de 20.000 euro) nodig was voor de beoogde laatste aanpassingen van de website en de nieuwe huisstijl(gids). Het resterende bedrag (12.000 euro) is onttrokken aan de bestemmingsreserve en toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Die stijgt daarmee eind 2022 met ruim 40.000 euro en komt uit op een totaal van ruim 120.000 euro. Dit geeft in 2023 de ruimte voor het begrote negatieve resultaat. Uitgaande van een benodigde reserve van 80.000 euro, blijft er naar verwachting eind 2023 nog zo'n 15.000 euro over voor extra lasten in 2024. Maar gelet op de nodige onzekerheden, hebben we hier in de meerjarenbegroting geen rekening mee gehouden.

Vooruitblik 2023– 2027

Begroting 2023

Baten

In 2023 is evenals in 2022 € 40.000 aan bijdrage van Fairtrade Nederland begroot. Na de opschoning van de lijst met deelnemende gemeenten in 2022, is voor de gemeentelijke bijdragen voorzichtigheidshalve uitgegaan van 70 betalende en actieve Fairtrade Gemeenten en Provincies en een jaarlijkse bijdrage van 1.180 euro. Dat is in totaal 82.600 euro aan bijdragen. Gelet op de ervaringen in 2022 met de betaling van de bijdragen (er waren minder betalende gemeenten dan begroot, met name doordat er meer afgevallen dan bijgekomen zijn), zijn we voor de inkomsten voorzichtigheidshalve uitgegaan van een totaal van 75.000 euro. In het Toekomstplan 2021-2025 streven we naar een toename van het aantal Fairtrade Gemeenten.

Lasten

Lonen en salarissen

Hoewel in 2022 de kosten voor stage- en/of vrijwilligersvergoedingen onder de begrote lasten zijn gebleven, wordt daarvoor in 2023 toch weer

uitgegaan van hetzelfde begrote bedrag als in 2022: 2.000 euro. Ter ondersteuning van de landelijk coördinator kunnen zo stagiaires en vrijwilligers (met een vrijwilligersvergoeding) worden ingeschakeld. Bij inhuur aanvullende expertise is 3.000 euro extra opgenomen voor ondersteuning van de coördinator, 2.100 Euro voor communicatie sociale media (juli – december: 350 euro per maand) en 2.300 euro voor de accountant.

Overige personele kosten

Algemene kosten

Bij bestuurskosten is 2.000 euro extra opgenomen voor de aanpassing van de statuten. Nieuwe wet- en regelgeving maakte dit noodzakelijk. Daarbij is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de statuten te actualiseren.

Campagnekosten

In 2023 zal de internationale Fair Trade Towns Conferentie in Zwitserland plaats vinden. Hier is 5.000 euro voor begroot.

MEERJARENBEGROTING 2023 - 2026	Budget 2023 – 2027
30A - Geworven Baten	
300 – baten	0
315 – baten	40.000
Totaal 30A - Geworven Baten	40.000
30B - Overige baten	85.000
	125.000
400 - Lonen en salarissen	-68.000
410 - Sociale lasten en pensioenpremies	-17.000
420 - Overige personeelskosten	-6.000
440 - Algemene kosten	-12.000
450 - Campagne kosten	-24.000
	-127.000
500 - Financiële baten en lasten	-250
510 - Diverse baten en lasten	-2.500
	-2.750
Resultaat	-/- 4.7250

Deze meerjarenbegroting is gebaseerd op het Toekomstplan 2021-2025.

Aan de kant van de baten is uitgegaan van eenzelfde bijdrage van Fairtrade Nederland als in de laatste paar jaar. Voor de gemeentelijke bijdragen is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 70 gemeenten en een bijdrage van 1.225 euro (uitgaande van een prijsindexatie van 4%) : een totaal van ongeveer 85.000 We hopen in de toekomst nog weer meer Fairtrade Gemeenten te kunnen werven en in de loop van deze begrotingsperiode op het in het Toekomstplan genoemde aantal van 100 uit te komen, maar daar zijn we bij de inkomsten voor deze meerjarenbegroting nog maar niet vanuit gegaan. Het is gelet op de ervaringen in de laatste twee jaar nog maar de vraag of dat gaat lukken. Een actieplan zal nodig zijn om de dalende tendens te keren.

We blijven ernaar streven om extra inkomsten uit andere bronnen te verwerven. Dat is ook nodig. De baten van de jaarlijkse bijdragen worden minder en anders kan de voortgang van de dienstverlening

(kwaliteit en continuering) niet meer worden gegarandeerd. We moeten dan op de lasten gaan bezuinigen en dit gaat dat ten koste van de hele campagne. Mochten door hogere gemeentelijke bijdragen en overige inkomsten de baten toch stijgen, dan biedt dat ruimte voor extra - tijdelijke - personele ondersteuning en om meer geld te steken in wervingsactiviteiten.

Met de lasten die nu zijn opgenomen, kunnen we de Fairtrade Gemeente campagne voortzetten op een hoger niveau dan de afgelopen jaren, doordat we de komende jaren kunnen profiteren van de nieuwe communicatiemiddelen die in 2022 zijn gerealiseerd.

De volumes van koffie staan onder druk als gevolg van de inflatieproblematiek en het feit dat 50% thuiswerken in veel bedrijven dit jaar gangbaar was. Dankzij de verkoop van Fairtrade Arabica en Robusta koffie in Nederland ontvingen koffieboeren in 2022 € 2.457.000 aan Fairtrade premie.

3) Organisatie en personeel

Stichting Fairtrade Gemeente NL

De Stichting Fairtrade Gemeente Nederland is in december 2015 opgericht op initiatief van Stichting Kerk in Actie, Stichting Max Havelaar en de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels. De St. Fairtrade Gemeente NL heeft de ANBI-status, is statutair gevestigd te Culemborg, houdt kantoor in Utrecht, en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 64804127.

1. Stichting Fairtrade Gemeente NL heeft ten doel:
 - a) Het bevorderen van eerlijke handel in Nederland, zodat kleine producenten en arbeiders in Afrika, Azië en Zuid- Amerika via een eerlijke prijs op eigen kracht armoede kunnen aanpakken, zich kunnen organiseren en duurzaam kunnen ondernemen.
 - b) Het stimuleren van de in- en verkoop en het gebruik van fairtrade producten door de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk), haar inwoners, bedrijven, organisaties en instellingen, waarbij de internationaal afgestemde definitie van fairtrade wordt gehanteerd die staat omschreven in 'A charter of fairtrade principles'.
 - c) En voorts al hetgeen hiermee in de meest ruime zin genomen in verband staat of daartoe bevorderlijk kan zijn.
2. Stichting Fairtrade Gemeente NL dient met de verwezenlijking van haar doel het algemeen belang.
3. Stichting Fairtrade Gemeente NL beoogt niet het maken van winst.
4. Van het doel is uitgesloten het doen van uitkeringen aan de oprichters van de stichting of aan hen die deel uitmaken van een orgaan van de stichting.

Alle activiteiten rond communicatie en bewustwording dragen bij aan het realiseren van de eerste en tweede doelstelling. De grote variëteit aan activiteiten, welke het jaar rond en met name tijdens de Fairtrade Weken door lokale kernteams worden georganiseerd, vormen de kern van de Fairtrade Gemeente campagne.

Partners en netwerken in 2022

- Fairtrade Nederland
- Fairtrade Towns
- VNG
- Wereldwinkel.NU

Fairtrade Towns

De wereldwijde fairtrade beweging werkt om handel te veranderen met het oog op rechtvaardigheid, eerlijkheid en duurzaamheid voor mens en planeet. De markt wordt gedomineerd door een handvol internationale bedrijven die de macht hebben om de handelsvoorwaarden voor hun leveranciers te bepalen en om prijzen naar beneden te drukken, vaak tot zelfs onder de volledige productiekostprijs. Dit zorgt er voor dat kleinschalige producenten en arbeiders worstelen om een leefbaar loon te krijgen en maakt hen kwetsbaar voor uitbuiting. Fairtrade is geen liefdadigheid maar een engagement voor verandering en ontwikkeling door middel van handel. Alle landen die zijn aangesloten bij Fairtrade Towns ondersteunen het Fairtrade Charter. Het Fairtrade Charter biedt een algemene verklaring van de gedeelde visie en waarden van de wereldwijde fairtrade beweging en heeft drie belangrijke doelen:

1. Het ondersteunen van het werk van fairtrade organisaties om het bewustzijn van consumenten en burgers over het belang en de impact van fairtrade te vergroten, zodat meer mensen geïnspireerd zijn om mee te doen en fairtrade aan te moedigen.
2. Het faciliteren van samenwerking tussen fairtrade organisaties door het verbinden van hun specifieke missies en strategieën met de gemeenschappelijke filosofie van de beweging, en het promoten van samenwerking met de sociale economie, biologische landbouwbewegingen en anderen die vechten voor gelijkaardige doelstellingen.
3. Het mogelijk maken voor anderen die met fairtrade organisaties (in de overheids-, academische of private sector) werken om de waarden en benadering die de wereldwijde beweging deelt, te herkennen. Het bewerkstelligen, veranderen en aandacht voor andere onderwerpen van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (Sustainable Development Goals).

Alle vrijwilligers en Fairtrade Gemeenten in Nederland zijn onderdeel van de grootste internationale Fairtrade grassrootsbeweging. De campagne is actief in 36 landen en op 6 continenten. Wereldwijd staat de teller eind 2022 op 2.223 Fairtrade Towns.

Personeel

Het bestuur

Het bestuur werd in 2022 gevormd door:

- Karen Kammeraat, voorzitter
- Jos Heuer, algemeen bestuurslid en verantwoordelijk voor de financiën en personeel
- Peter d'Angremond, bestuurslid vanuit Fairtrade Nederland
- Leonie Tiel Groenstege, algemeen bestuurslid
- Hester van Ommeren, algemeen bestuurslid

Leonie is per 1 mei 2022 gestart.

De bestuursleden verrichtten hun werkzaamheden onbezoldigd. Reiskosten gemaakt door bestuur worden vergoed.

Het bestuur komt 1x per 6 weken bij elkaar voor een bestuursvergadering. Hier is ook de campagnecoördinator bij aanwezig.

Voorzitter Karen Kammeraat nam deel aan de werkoverleggen en onderhoudt externe (internationale) contacten. Peter D'Angremond heeft deelgenomen aan de werkoverleggen en onderhoudt het contact met de campagnecoördinator. Jos Heuer nam deel aan de werkoverleggen en is betrokken bij personele en financiële aangelegenheden. Hester neemt deel aan de werkoverleggen en vormt samen met Peter de governance commissie. Zij zijn in 2022 traject gestart om statuten aan te passen. Leonie neemt deel aan de werkoverleggen en is betrokken bij partijen in het onderwijs.

Bestuursleden zijn aanwezig bij belangrijke bijeenkomsten en reiken titels uit aan nieuwe Fairtrade Gemeenten.

Landelijke campagnebureau

De Stichting Fairtrade Gemeente Nederland stimuleert en ondersteunt de lokale en regionale initiatieven. De uitvoering van de landelijke Fairtrade Gemeente campagne activiteiten is in 2022 in hoofdzaak verzorgd door campagnecoördinator Karin van Breda. Zij wordt waar mogelijk ondersteund door een stagiair.

Na de zomer van 2022 stond vrijwilligersvacature als content creator op onze socials voor Facebook en Instagram vacant. Het is niet gelukt om opvolging van Elena Paiuc te vinden.

St. Fairtrade Gemeente NL ontvangt expertise en ondersteuning van collega's van het secretariaat en de financiële afdeling van Stichting Fairtrade Nederland.

Regioadviseurs

Regioadviseurs zijn vrijwilligers van het landelijk campagneteam en vervullen met veel passie hun ambassadeursrol en dragen de visie van de Fairtrade Gemeente campagne met veel enthousiasme uit. Een regioadviseur stimuleert en initieert in de eigen regio fairtrade initiatieven en ondersteunt kernteams in het behalen van de titel en geeft op verzoek voorlichting over de campagne. Regioadviseurs zijn op de hoogte van wat er speelt in de regio, spelen in op de hulpvraag van kernteams, en zijn herkenbaar als aanspreekpunt in het betreffende geografisch

gebied. Tevens organiseren zij bijeenkomsten voor uitwisseling tussen alle Fairtraders actief in hun regio.

Regio Noord is in 2022 niet vertegenwoordigd. Er is een openstaande vacature. De rol van regioadviseur is waargenomen door de campagnecoördinator. Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe.

Regio Midden is in 2022 vertegenwoordigd door Liesbeth Oosterhagen. Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Gelderland, Flevoland, Utrecht en Overijssel.

Regio West is in 2020 vertegenwoordigd door Ruud Lambregts. Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Zeeland.

Regio Zuid is in 2022 vertegenwoordigd door Don Freijters. Voor Fairtrade Gemeenten (in wording) in de provincies Noord-Brabant en Limburg.

In 2022 hebben we “officieel” afscheid kunnen nemen tijdens een diner van Pieter Arts, Henk Zandvliet, Elena Paiuc en Andrew Livsey om hen te bedanken voor hun inzet voor Fairtrade en de campagne met werkzaamheden vanuit het landelijk campagnebureau.

Commissie titeltoekenning

De commissie titeltoekenning is een commissie die Fairtrade Gemeenten kunnen inschakelen als een instantie/organisatie zoals een kerk of school in hun gemeente in aanmerking komt voor een eigen Fairtrade titel. Ook kunnen deze instanties/organisaties actief in gemeenten die nog niet fairtrade zijn de commissie inschakelen voor een onafhankelijke beoordeling. De commissie ondersteunt het bestuur met aanvragen en verlengingen van Fairtrade Gemeenten. De commissie titeltoekenning bestaat uit drie vrijwilligers; Ruud Lambregts, Anke van Duuren en Henk Zandvliet. Henk is in 2022 toegetreden tot de commissie als opvolger van Pieter Arts.

Stadsdichter Romy van Dongen uit Fairtrade Gemeente Waalwijk

Alles wat telt

stel je eens voor dat
ik per woord betaald zou krijgen

zelf zou ik weinig geven voor woorden
als onrecht, oneerlijkheid of ongelijkheid
en ik zou veel geven om woorden
als samen zijn, eerlijkheid en gelijkheid

maar wat voor waarde hebben mijn woorden
als het slechts nog woorden zijn en geen daden
dan zijn het de lijnen als van een half
ingekleurde kindertekening
vaag maar hoopvol

een gele zon in de hoek, groene lijntjes voor het gras
een huisje met de schoorsteen
maar op de gezichtjes
van de getekende poppetjes
ontbreekt nog een glimlach
want het is nog lang niet af

en ik denk aan het meisje
wat de kindertekening maakte
een cadeautje voor de verjaardag van haar vader
hij werkt nog altijd zo hard op het land
en zij die had leren rekenen
met een telraampje
van rode en witte kralen
wat wist zij nou van handel of geld
of ook maar zoiets als kansberekening
ze kreeg net keersommen en plussommen
maar het belangrijkste was toch
dat ze met iedereen leerde delen

vandaag evolueert de kindertekening tot een schilderij
de lijnen krijgen hun vorm terwijl tegelijkertijd
grenzen vervagen
kleuren verglansen

het zijn niet altijd de buitenkansen die er toe doen
het is niet de klok die het hardste tikt
het zijn niet de cijfers die tellen
het zijn niet de woorden die het meeste zeggen
het zijn de daden die de woorden
uiteindelijk hun waarde geven

en dat is het
alles wat uiteindelijk telt

COLOFON

Tekst

Karin van Breda

Vormgeving

Diewertje van Wering

St. Fairtrade Gemeente NL
Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH Utrecht
06 – 806 935 21

www.fairtradegemeenten.nl
Info@fairtradegemeenten.nl

ANBI: 855856968
KvK: 64804127
Rekeningnummer Rabobank:
NL97 RABO 0308854845

volg ons op:

 www.facebook.com/fairtrade.gemeente

 twitter.com/FairtradeNLD

 [fairtradegemeente](https://www.instagram.com/fairtradegemeente)

 [Fairtrade Gemeente NL](https://www.linkedin.com/company/fairtrade-gemeente-nl)

